FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT MARCO DARMON
fremsat den 13. december 1988 *

Høje Domstol.

1. I nærværende sag har Kommissionen anmodet Domstolen om at tage stilling til et principspørgsmål vedrørende medlemsstaternes opkrævning af Fællesskabets egne indtægter.

2. Det væsentlige i de faktiske omstændigheder kan sammenfattes således: Efter et kontrolbesøg foretaget af Kommissionens tjenestemænd i juni-juli 1980 i Ravenna konstateredes det, at de italienske toldmyndigheder fejlagtigt havde bogført toldbeløb, som om de henhørte under EKSF-Traktaten, og altså som nationale indtægter. De pågældende afgifter var oprindelig blevet fastlagt i månederne januar, februar og marts 1980. Efter berigtigelse blev de tilsvarende beløb krediteret Kommissionens konto den 20. september 1980.

3. Kommissionen — som i retsmødet frafaldt punkt 2 og punkt 3 i den oprindelige traktatbrudspåtale — har i det væsentlige nedlagt påstand om, at det statueres, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i medfør af artikel 11 i Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 2891/77 af 19. december 1977 — om gennemførelse af afgørelsen af 21. april 1970 angående udskiftning af medlemsstaternes finansielle bidrag med Fællesskabernes egne indtægter (herefter benævnt »forordningen«) [1] — idet den har afvist at betale morarenter af de omtalte beløb.

4. Jeg vil straks med generaladvokat Lenz fremhæve følgende:

»Fællesskabsrettens finansielle bestemmelser hører til blandt fællesskabsretssystemets fundamentale normer, hvis nøje overholdelse er nødvendig for at sikre Fællesskabets effektive funktion.« [2]

5. Fortolkningen af reglerne om de egne indtægter samt om, hvorledes medlemsstaterne opkræver dem og stiller dem til Fællesskabets rådighed, bør tilgodese kravet om, at gennemførelsen af de gældende regler omhyggeligt sikrer denne målsætning. Det er det ræsonnement, som kommer frem, når Domstolen afviser, at en forudsigelig strejke kan være gyldig grund til en forsinket kreditering af indtægterne [3], eller når den afviser, at en medlemsstat selv kan bestemme, om den vil efterkomme en anmodning om anticiperet kreditering af indtæg-

* Originalsprog: fransk.

1 — EFT L 336 af 27.12.1977, s. 1

2 — Forslag til afgørelse i sag 70/86, Kommissionen/Den Hellenske Republik, dom af 17. september 1987, Sml. s. 3545, 3554.

3 — Nævnte sag 70/86.

terne[4]. I de to tilfælde stiftes der et rentekrav i medfør af forordningens artikel 11.

6. Disse to principper vil være retningsgivende for min videre stillingtagen til sagen.

7. Ifølge den italienske regering skal der ikke betales morarenter, for med berigtigelsen foreligger der »en ny fastlæggelse« efter betydningen i forordningens artikel 2, stk. 2, og fra det tidspunkt er der sket en ny kreditering inden for fristen efter forordningens artikel 10.

8. Kommissionen har bestridt, at der foreligger en »ny fastlæggelse« efter betydningen i artikel 2, afsnit 2. Den gør gældende, at en sådan mulighed forudsætter, at den oprindelige fastlæggelse var korrekt. Det var imidlertid konkret ikke tilfældet, eftersom afgifterne blev bogført som EKSF-afgifter. Det eneste tidspunkt, som skal tages i betragtning, er følgelig det tidspunkt, da fordringen burde have været fastlagt. Følgelig foreligger der et forfaldent krav på morarenter.

9. Det bør siges, at Kommissionens opfattelse og den sagsøgte medlemsstats opfattelse synes at indeholde et fælles udgangspunkt: I tilfælde af en ny fastlæggelse efter artikel 2, stk. 2, løber fristen efter artikel 10 fra dette tidspunkt, hvorfor der ikke skyldes morarenter, hvis fristen er overholdt.

10. Den nævnte opfattelse har medført, at parterne har udfoldet betydelige anstrengelser for — for så vidt angår Kommissionen — at godtgøre, at der ikke foreligger en ny fastlæggelse og — for så vidt angår Den Italienske Republik — at godtgøre, at artikel 2, stk. 2, finder anvendelse her.

11. Min opfattelse er, at det ikke er dér, hunden ligger begravet, for jeg mener slet ikke, at der til begrebet »ny fastlæggelse« kan knyttes de retsvirkninger, som man tilsyneladende er enige om at ville antage.

12. Jeg er således uenig med parterne i, at der automatisk skal antages at foreligge en »forskriftsmæssig« kreditering, såfremt denne er foretaget efter den i artikel 10 fastsatte frist i tilfælde af »ny fastlæggelse«.

13. Først vil jeg bemærke, at hverken artikel 2, stk. 2, eller artikel 8 vedrørende *bogføringen — og ikke krediteringen af Kommissionens konto* — af »nye fastlæggelser« ikke kræver en sådan løsning, som ganske sikkert alene har støtte i ordlyden af artikel 10, der som bekendt bestemmer følgende: »Den i artikel 9, stk. 1, omhandlede kreditering foretages senest den 20. i den anden måned efter den måned, i hvilken fordringen er fastlagt«.

14. Hvis Domstolen vil antage, at kreditering ikke er forsinket, hvis den sker under overholdelse af den ovenfor angivne frist, som begynder at løbe fra tidspunktet fra *den faktiske fastlæggelse* — uanset at denne er foretaget efter udløbet af en bestemt frist — bør en lignende løsning antages, hvor det drejer sig om en ny fastlæggelse foretaget efter en urigtig fastlæggelse. Man bør jo da alene lægge en faktisk fastlæggelse af fordringen til grund.

4 — Sag 93/85, Kommissionen/Det Forenede Kongerige, dom af 18. december 1986, Sml. s. 4011.

15. Men nu foreligger der netop en dom herom, nemlig i sag 303/84. I den pågældende sag havde Forbundsrepublikken Tyskland ikke fastlagt fordringen på det i EF-reglerne fastlagte tidspunkt. Forbundsrepublikken nægtede at betale morarenter med henvisning til, at krediteringen var sket inden for den i artikel 10 fastsatte frist, der løber fra den faktiske fastlæggelse. Domstolen udtalte:

»[Af] selve ordlyden i artikel 11 i forordning nr. 2891/77 [følger det], at *morarenter skal betales ved 'enhver forsinkelse'*« af krediteringen på Kommissionens konto.«

Domstolen udtalte også:

»*[Uanset] grunden til den forsinkede kreditering på Kommissionens konto* [består der] ... et forfaldent rentekrav, og det er i den forbindelse uden betydning, om den for sene kreditering skyldes en vildfarelse vedrørende fristen for at fastsætte afgifterne eller en overskridelse af den i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 2891/77 fastsatte frist« [5].

16. I betragtning af den citerede doms ordvalg er det min opfattelse, at der på lignende måde foreligger forsinket kreditering med deraf følgende rentekrav i tilfælde, hvor en ny fastlæggelse skulle være sket, og hvor Fællesskabet ikke har disponeret over de beløb, det havde til gode, før udløbet af fristen i artikel 10, der begynder at løbe fra den dag, da kravet burde være fastlagt.

»Hvis det ikke forholdt sig således, hvis kravets stiftelse afhang af staternes fastsættelse, ville disse til deres fordel få genoplivet en egentlig fiskal bemyndigelse, som man har frataget dem« [6].

17. Den omstændighed, at der foreligger en fejl — det være sig en bogføringsfejl eller en fejl ved fastlæggelsen »stricto sensu« — bør ikke have nogen indflydelse på Fællesskabets rettigheder. Når fejlen medfører en forsinket kreditering, forfalder der et krav på morarenter efter forordningens artikel 11. Og de fritagelser, som Kommissionen administrativt har hjemmel til at indrømme på området, ændrer intet ved princippets faste karakter. Jeg finder det derfor aldeles formålsløst at undersøge, om der konkret foreligger en ny fastlæggelse efter betydningen i artikel 2, stk. 2, eftersom den forsinkede kreditering under alle omstændigheder er åbenbar, og eftersom Den Italienske Republik følgelig ikke kan afvise at betale renter under henvisning til den pågældende forordnings artikel 10.

18. Det er fra min side helt tilsigtet at foreslå Domstolen en sådan håndfast fortolkning. Den udtrykker et forslag til Domstolen om at udtale, at der påhviler medlemsstaterne en resultatorienteret pligt, når Fællesskabet skal have stillet de egne indtægter til rådighed inden for en frist, der begynder at løbe fra den dag, hvor kravet burde have været fastlagt. De nationale myndigheders arbejdsform bør ikke styre »Fællesskabets effektive funktion« [7]. Fællesskabet skal kunne »disponere over de egne indtægter under de bedst mulige betingelser« [8].

5 — Sag 303/84, Kommissionen/Forbundsrepublikken Tyskland, dom af 20. marts 1986, Sml. s. 1171, præmis 17, min fremhævelse.

6 — Mancinis forslag til afgørelse i sag 303/84.

7 — Forslag til afgørelse fra Lenz i ovennævnte sag 70/86.

8 — Ellevte betragtning til forordning nr. 2891/77.

19. Jeg skal derfor foreslå Domstolen:

— at statuere, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser efter EØF-Traktaten, da den har afvist at betale morarenter i medfør af artikel 11 i forordning nr. 2891/77 som følge af fejl ved klassificeringen af visse toldafgifter i de første tre måneder af 1980, og

— at pålægge den sagsøgte stat sagens omkostninger.